

Terouma – La cachette conçue pour l'Arche Sainte ^{ב"ה}

Source : Likouté Si'hot volume 21, deuxième Si'ha sur Terouma

<p>Le lieu secret que prépara le Roi Salomon pour y cacher l'Arche Sainte</p>	<p>1</p>
<p>רמב"ם הל' בית הבחירה ד, א: אבן היתה בקדש הקדשים במערבו, שעליה היה הארון מנח, ... ובעת שבנה שלמה את הבית וידע שסופו לחרב, בנה בו מקום לגנו בו הארון למטה במטמוניות עמוקות ועקלקלות, ויאשיהו המלך צוה וגנזו במקום שבנה שלמה, שנאמר (דברי הימים ב' לה, ג): "ויאמר ללויים המבינים לכל ישראל הקדושים לה, תנו את ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דויד, אין לכם משא בכתר, עתה עבדו את ה' אלקיכם...". ... וכך אלו לא חזרו בבית שני, ואף אורים ותמים שהיו בבית שני לא היו משיבין ברוח הקדש.</p> <p>Maïmonide, lois de la maison d'élection 4, 1 : Il y avait un rocher, à l'ouest du Saint des Saints, sur lequel était posée l'Arche. ... Lorsque [le Roi] Salomon construisit le Temple, <u>il savait qu'il finirait par être détruit</u>, et il y bâtit un endroit pour y cacher l'Arche, en bas, <u>dans des cachettes profondes et sinueuses</u>. Le Roi Josias ordonna de la cacher dans <u>l'endroit construit par Salomon</u>, comme il est écrit (Chroniques II 35, 3): « <u>il dit aux Lévites qui enseignent à tout Israël, qui sont consacrés à D.ieu</u> : "déposez l'Arche Sainte à <u>l'endroit construit par Salomon fils de David</u> ; vous ne la porterez plus sur l'épaule ; maintenant <u>servez l'Eternel votre D.ieu</u>" ». ... [L'Arche] ne revint pas dans le Second Temple, et même les <i>Ourim et Toumim</i> <u>ne répondaient plus</u> par l'Esprit Divin.</p>	<p>Le Roi Salomon a prévu dans le Temple, dès sa conception, une cachette pour l'Arche Sainte.</p>
<p>Analyse : Le roi Salomon aurait-t-il reçu une injonction divine à ce sujet ?</p>	<p>2</p>
<p>יעב"ץ על הרמב"ם: ידוע שכל דברי רבנו להלכה אמורים אי הילכתא למשיחא או לזמן הזה. ודברים שאין יוצא מהן דין מהדינים ולא מוסר והנהגה וידיעה הצריכה אין מדרכו ו"ל להטפל בהם בחבור זה. כל שכן שהדבר במחלקת שנוי [בגמרא יומא נג, ב] ורבינו הכריע כדברי האחד. הלא לא דבר רק הוא. אלא שאיזה צדף הביאו לכך.</p> <p>Ya'abetz sur Maïmonide : Il est connu que tous les propos de notre maître ont une implication Hala'hique, pour l'ère messianique ou pour ces temps-ci ; il ne traitera pas dans cet ouvrage des sujets qui n'enseignent pas de loi, de ligne de conduite ou d'élément à connaître. De plus, puisque l'existence de cette « cachette de l'arche » est discutée par les Sages (Guemara Yoma 53b), notre maître prend donc position pour une certaine raison.</p> <p>דברי הימים א' כח, יט: הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל, כל מלאכות התבנית.</p> <p>Chroniques I 28, 19 : Tous les détails du plan furent tels que l'Inspiration de l'Eternel me l'a fait connaître.</p>	<p>Pourquoi Maïmonide introduit-il tous ces détails dans un ouvrage Hala'hique ?</p>
<p>Développement : Le Temple aurait-t-il une raison d'être sans l'Arche Sainte ?</p>	<p>3</p>
<p>לקוטי שיחות: מזה שהרמב"ם הכליל ההלכה אודות גניזת הארון בפרק ד' הדין בצורת הבית (ולא בכלי המקדש), מוכח שדלעתו, הארון איננו רק כלי הנמצא בקדש הקדשים, אלא הוא חלק של מבנה קדש הקדשים עצמו, כי הארון הופך את בית המקדש ל"בית לה", כנאמר "ונועדתי לה שם" (תרומה כה, כב). אך לפי זה מתעוררת תמיהה גדולה: בבית השני שלא היה הארון במקומו, האם היה חסר אחד מהדברים שהם "עקר בבנין הבית"?!</p> <p>Likouté Si'hot : Maïmonide insère la Hala'ha concernant la cachette de l'Arche Sainte dans le chapitre 4, traitant de la <u>structure</u> du Temple et non de ces ustensiles, pour indiquer ainsi que l'Arche Sainte n'est pas qu'un ustensile se trouvant dans le Saint des Saints : elle fait partie de sa structure, c'est elle qui transforme le Temple en maison divine où « <i>D.ieu y apparait</i> » (Terouma 25, 22). Un élément si <u>essentiel</u> pouvait-il être absent du second Temple ?!</p>	<p>Si l'Arche Sainte donnait au Temple son caractère sacré, pouvait-elle être absente du second Temple ?</p>
<p>Explication : Le lieu secret devait être conçu dès la construction du Temple !</p>	<p>4</p>
<p>לקוטי שיחות: במבנה הבית נקבע מלכתחלה, שיהיו לארון, כביכול, שני מקומות בבית המקדש: א) מקום גלוי, על אבן השתיה בקדש הקדשים. ב) מקום לגנו, "למטה" מקדש הקדשים. בעת בניית הבית היה על שלמה לדעת שהבית יחרב, והוא נצטווה, ובנה את מקום הגניזה, והוא קדש אותו כמקום לארון, כחלק מקדש הקדשים.</p> <p>Likouté Si'hot : En construisant le Temple, il fut <u>établi d'emblée</u> que l'Arche Sainte aurait deux emplacements dans le Temple : (a) Un lieu dévoilé, sur le <i>Rocher Angulaire</i> du Saint des Saints ; (b) Un lieu pour la cacher, sous le Saint des Saints. En construisant le Temple, le Roi Salomon devait donc savoir que le Temple sera détruit, et il reçut l'ordre de préparer la cachette de l'Arche, sanctifiée en tant que partie intégrante du Saint des Saints.</p>	<p>Les deux emplacements prévus d'emblée pour l'Arche Sainte.</p>
<p>Cela explique les détails que Maïmonide ajoute sur le rôle du Roi Josias</p>	<p>5</p>
<p>לקוטי שיחות: לא גנזו את הארון רק מתוך הכרח, בעת החרבו, אלא גם כפאשר בית המקדש לא היה בסכנה כלל, כפי שידועה עצמת ישראל בתקופת יאשיהו. ולפיכך מביא הרמב"ם גם את סיום הפסוק "אין לכם משא בכתר - עתה עבדו את ה' אלקיכם...": הגם שהארון במצב של גניזה - העבודה של בית המקדש אינה פגומה. ולכן מביא הרמב"ם הדגמא מהאורים ותמים בבית שני, שלא שמעו אותם ובכל זאת השלימו את מנין הבגדים.</p>	<p>L'Arche Sainte fut cachée quand tout allait bien...</p>

<p>Likouté Si'hot : L'Arche ne fut pas cachée que sous la contrainte, durant la <u>destruction</u>, mais aussi lorsque le Temple n'était pas du tout menacé, la puissance d'Israël à l'époque du Roi Josias étant connue. Maïmonide cite la fin du verset : « <i>vous ne la porterez plus ... maintenant servez l'Éternel votre D.ieu</i> » pour indiquer que même si l'Arche était en situation « cachée » - le <u>service</u> de Temple n'était pas défectueux. Maïmonide cite aussi l'exemple des <i>Ourim et Toumim</i> du second Temple, que l'on n'<u>entendait</u> pas, mais qui complétaient les vêtements sacerdotaux.</p>	
<p>L'aspect indestructible du premier Temple, assurant sa sainteté pérenne</p>	<p>6</p>
<p>רמב"ם שם ו, טז : ... במקדש וירושלים - קדשה ראשונה קדשה לעתיד לבוא.</p> <p>Maïmonide ibid. 6, 15 : Concernant le Temple et Jérusalem, la sanctification initiale les sanctifia pour le futur.</p> <p>לקוטי שיחות: למרות שבחיצוניות לא היה בית ראשון בנני נצחי, והוא נחרב, בכל זאת בפנימיותו ובמהותו יש בו "נצחיות" - יש בו מקום גניזה שבו לא פגע החרבן, והארון נשאר במקומו "עד היום הזה". ועל פי זה, שלשת בתי המקדש הם בעקר בית אהד: כבר בבית הראשון נקבע חלק שהוא מלכתחלה לשעתו ולעתיד לבוא - נצחי.</p> <p>Likouté Si'hot : Même si, en apparence, le <u>premier</u> Temple n'était pas un édifice éternel et fut détruit, il contient néanmoins une notion « d'éternité » dans son essence, une cachette que la destruction n'a pas touchée, dans laquelle l'Arche Sainte se trouve jusqu'aujourd'hui. De ce fait, les <u>trois</u> Temples constituent en fait <u>un seul</u> Temple : dès la conception du premier Temple, une partie éternelle y fut établie <u>d'emblée</u>.</p>	<p>Les trois Temples ne forment qu'un seul Temple pérenne, se construisant progressivement.</p>
<p>Approfondissement : Les Nations peuvent-elles décider du sort du Temple ?</p>	<p>7</p>
<p>לקוטי שיחות: בבית המקדש כשלעצמו לא יתכן חרבן - הגויים בכוחות עצמם אינם יכולים לשלט ח"ו בבית המקדש, הבית לה'. וכפי שהוא בנוגע ליהודים בכלל, שגוי כשלעצמו אין בכוחו לשלט על יהודי, אלא אם כן היהודי מאפשר זאת (על ידי מעשיו ופעולותיו). האפשרות לחרבן הבית בפועל נבעה מכך שבשעת בנייתו נתנה האפשרות לחרבנו, כאשר שלמה "הכניס" אפשרות זו בתוך הבנין עצמו.</p> <p>Likouté Si'hot : Dans le Temple, en soi, la destruction est impossible ! Les Nations ne peuvent pas, par leurs propres moyens, dominer le Temple, la maison de D.ieu. Ainsi en est-il pour les Juifs en général : un non-juif, en soi, ne détient pas la force de dominer un Juif, sauf si ce dernier en crée la possibilité par ses actes. Ainsi, la possibilité effective de la destruction du Temple provient du fait que dès la <u>construction</u>, la possibilité de la destruction fut prévue par le fait que le Roi Salomon « introduisit » cette possibilité dans l'édifice même.</p>	<p>Si le Roi Salomon n'avait pas « introduit la destruction » dans le Temple même, ce dernier n'aurait pas été détruit !</p>
<p>En pleine joie de construction, le Roi Salomon devait-il penser à la destruction ?</p>	<p>8</p>
<p>לקוטי שיחות: באמת, גם החרבן נוגע ומביא לתכלית בנין הבית, מפני שחרבן הבית לא היה לצורך החרבן עצמו ח"ו וח"ו, אלא כדי שעל ידי כך תהיה התעלות גבוהה יותר - ירידה צריך עליה - עד לבנין הבית השלישי שיהיה בית נצחי, ואז תהיה שלמות בבנין בית המקדש, כי זה יהיה "בנינו של הקדוש ברוך הוא"; ובשעה שבנה שלמה "בנין של בני אדם", ידע שממילא סופו לחרב, ולכן קבע בו מלכתחלה את האפשרות לחרבן, ומעשה זה כולל שני הצדדים: מצד אחד - להצביע שהבית יכול להחרב, מצד שני - להבטיח נצחיות הארון ובית המקדש.</p> <p>Likouté Si'hot : En fait, même la destruction conduit à la finalité de la construction du Temple : la destruction n'est pas un objectif en soi, que D.ieu nous en préserve, elle a plutôt le but de nous conduire à une élévation plus haute : « <i>une chute pour le besoin d'une élévation</i> » vers la construction du troisième Temple qui sera éternel et qui sera le Temple parfait, « <i>un édifice divin</i> ». Ainsi, lorsque le Roi Salomon bâtit cet « <i>édifice humain</i> », il savait qu'il finira par être détruit ; il y instaura donc, d'emblée, la possibilité d'être détruit pour : d'un part – montrer que ce Temple pourra être détruit, et d'autre part – assurer la <u>pérennité</u> de l'Arche et de ce Temple.</p>	<p>« Une chute pour le besoin d'une élévation » : la destruction du Temple mène à sa pérennité.</p>
<p>Enseignement : « Les cachettes profondes et sinueuses » de la « Techouva » !</p>	<p>9</p>
<p>לקוטי שיחות: למרות שבחיצוניות נראה שמעשה בניית המקום לגניית הארון קשור לחרבן, הרי דוקא על ידי הירידה נתן להגיע, באמצעות תקון ותשובה, לעליה: על ידי כך מתגלה הדרגה של "מטמוניות עמקות" - הדרגות הנעלות ביותר באלקות, שעל ידי עבודה רגילה, באפן ישר, אי אפשר לגלותן.</p> <p>רק באמצעות עבודת התשובה, הנעשית כאשר האדם הולך בדרך של "עקלקלות" - נוצרות אז "עקלקלות" באפן החיובי, גלוי ה"מטמוניות עמקות" שאינן מתגלות בדרך של אור ישר, אלא בדרך של אור חוזר - "עקלקלות". וזה יהיה בגלוי בבית המקדש השלישי, הבנין הנצחי, שיבנה ויתגלה במהרה בימינו ממש.</p> <p>Likouté Si'hot : Même si, en apparence, la construction d'un lieu pour cacher l'Arche est liée à l'éventualité de la destruction du Temple, c'est spécifiquement par la descente que l'on peut arriver à l'élévation, en réparant et en faisant <i>Techouva</i> sur cette chute. Ainsi se dévoile le niveau des « <i>cachettes profondes</i> », les niveaux les plus élevés de la divinité, que l'on n'aurait pas pu révéler par un service divin « <i>droit</i> » et standard.</p> <p>Ce n'est que par l'effort de la <i>Techouva</i>, effectué lorsque l'homme emprunte un parcours « sinueux », que se produit alors la « <i>sinuosité positive</i> », les « <i>cachettes profondes</i> » de spiritualité qui ne se révèlent pas par un parcours classique (« <i>la lumière directe</i> »), mais plutôt par un parcours « sinueux » (« <i>la lumière réfléchie</i> »), Et tout cela sera dévoilé dans le troisième Temple éternel, qui se construit très rapidement de nos jours !</p>	<p>Enseignement : La <i>Techouva</i> sur un parcours « sinueux » conduit l'homme à l'élévation extrême des « <i>cachettes profondes</i> » !</p>